

Dijken en waterkeringen beschermen Nederland en haar inwoners tegen water. Het land is laag gelegen en daardoor kwetsbaar voor overstromingen. De dijken hebben het soms zwaar te verduren. Hoogte, breedte én steenbekleding bepalen de veiligheid van een dijk. Projectbureau Zeeweringen zorgt ervoor dat ruim 300 kilometer waterkeringen in de provincie Zeeland een betere en sterkere steenbekleding krijgt.

Na de watersnoodramp van 1953 zijn in Zeeland alle dijken verhoogd en versterkt. Voor het grootste gedeelte zijn ze bekleed met natuursteen (stortsteen) of betonblokken. Tijdens inspectie in de jaren negentig bleek deze steenbekleding op veel plaatsen niet sterk genoeg om een superstorm te kunnen doorstaan. Een superstorm is een storm die eens in de 4000 jaar kan voorkomen. Ter vergelijking: de stormvloed van 1953 was een storm die gemiddeld eens in de 250 jaar voorkomt.

Steenbekleding versterken

Sinds 1997 is projectbureau Zeeweringen verantwoordelijk voor de dijkversterkingen. Het projectbureau is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, waterschap Zeeuwse Eilanden en waterschap Zeeuws-Vlaanderen. In 2015 moet de klus geklaard zijn.

Het projectbureau Zeeweringen vervangt de oude steenbekleding op de dijken door nieuwe zwaardere blokken of brengt er een laag stortsteen met asfalt op aan. Waar mogelijk worden bestaande betonblokken hergebruikt door ze op hun kant terug te plaatsen. Er is ruim 900 miljoen euro gereserveerd voor het versterken van de steenbekleding in Zeeland.

► Het plaatsen van nieuwe betonzuilen

Omgeving

De omgeving speelt bij de planning van het werk een belangrijke rol. Tussen oktober en april worden geen dijken opgebroken. De kans op storm vormt dan een te groot risico. In de maanden die voor de uitvoering van het werk overblijven, beleven ook natuur en recreatie hun top. Dijken zijn meer dan alleen verdedigingslijnes. Het zijn ook kleine natuurgebieden. Het projectbureau houdt bij alle werkzaamheden rekening met flora en fauna. Maar ook met recreanten en omwonenden, voor wie wegafsluitingen en lawaai overlast kunnen betekenen. Ook kan het extra vrachtverkeer de verkeersveiligheid in gevaar brengen. Dit vereist speciale aandacht, zoals een zorgvuldige planning van de transportroutes. En dan zijn er nog de landschappelijke en cultuurhistorische aspecten. Het is een uitdaging om de vele - vaak tegenstrijdige - belangen met elkaar te verenigen. Intensief contact met de omgeving en communicatie met belanghebbenden en omwonenden staan daarom bij het projectbureau hoog in het vaandel.

Kennis

Voor de keuze van de beste steenbekleding is onderzoek nodig. In grote waterbassins worden golven nagebootst om dijkbekledingen te testen. Op bepaalde dijken liggen proefvakken met verschillende soorten dijkbekleding. Dit alles moet leiden tot vernieuwende technieken voor dijkversterking die nog veiliger en milieuvriendelijker zijn.

Toekomst

In de afgelopen tien jaar is 120 kilometer dijk versterkt. Tussen nu en 2015 staat er nog 180 kilometer op het programma. Er moet dus stevig aangepakt worden. Maar na afloop van het project zijn de Zeeuwse dijken technische hoogstandjes, die veiligheid bieden voor de komende vijftig jaar en een mooie plek vormen voor mens, dier en plant.

Anneke McGovern
Projectsecretaris Projectbureau Zeeweringen
www.zeeweringen.nl

► Dijkvak bij Westkapelle op Walcheren